

АНАЛІЗ РОБОТИ
КОМУНАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ
«ЦЕНТР СОЦІАЛЬНОЇ ПІДТРИМКИ ДІТЕЙ ТА СІМЕЙ
«МАМИНЕ ЩАСТЯ» ДНІПРОВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ ЗА 2022 РІК

Діяльність Комунального закладу соціального захисту «Центр соціальної підтримки дітей та сімей «Мамине щастя» Дніпровської міської ради орієнтована на здійснення й реалізацію соціальних заходів, спрямованих на раннє виявлення, надання послуг та забезпечення першочергових потреб вагітних жінок, жінок з дітьми, які перебувають у складних життєвих обставинах, та жінок, які зазнали домашнього насильства, внутрішньо переміщених осіб в умовах цілодобового перебування.

Згідно перспективного плану роботи керівництвом та командою фахівців закладу протягом 2022 року здійснювалася низка заходів щодо підтримки дітей та сімей, сумлінно велась діяльність за всіма пріоритетними напрямками роботи, виконувалися основні завдання, затверджені Положенням про Комунальний заклад соціального захисту «Центр соціальної підтримки дітей та сімей «Мамине щастя» Дніпровської міської ради від 23.01.2019 року №48/40, зміни до нього від 28.07.2021 року №91/53

Метою діяльності Центру є проведення соціальної та психологічної роботи, спрямованої на профілактику соціального сирітства з вагітними жінками, надання комплексу послуг особам, які перебувають у складних життєвих обставинах (далі – СЖО), з метою підвищення спроможності жінок забезпечення належного догляду та виховання дітей, попередження розлучення дітей з батьками, організація забезпечення місцем безпечного тимчасового цілодобового перебування жінок з дітьми, які зазнали домашнього насильства.

Відповідно до наказу Департаменту соціальної політики Дніпровської міської ради від 16.03.2022 року №24 «Про організацію роботи управлєнь соціального захисту населення, комунальних закладів, установи та організації, підпорядкованих департаменту соціальної політики Дніпровської міської ради на період воєнного стану», до переліку отримувачів послуг долучилась категорія жінок, жінок з дітьми, які є евакуйованими з територій України де наразі здійснюються активні бойові дії, або такі території, які тимчасово окуповані (внутрішньо-переміщені особи). Надання Центром всіх послуг здійснюється на безоплатній основі.

На базі закладу створені такі структурні підрозділи:

- відділення для матерів з дітьми (в умовах стаціонарного перебування), яке наразі функціонує;

- відділення для жінок, які постраждали від домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі.

На сьогодні в Центрі в I відділенні мешкає 7 жінок та 12 малолітніх дітей. У II відділенні перебувають 4 жінки, які є постраждалими особами від домашнього

насилля. Надання послуг команди фахівців відбувається на основі оцінки потреб отримувача послуг, оцінки батьківського потенціалу та відповідно до індивідуального плану роботи, який ретельно корегується в процесі роботи. Під час ведення випадку кожного отримувача послуг спеціалісти закладу першочергово забезпечують соціально-побутові умови безпечного перебування матері з дитиною, допомагають в плануванні сімейного бюджету, організації режиму дня, навчають осіб цільовому використанню коштів, сприяють професійному навчанню, працевлаштуванню, особливо - підготовці до самостійного життя матері з дитиною та їх успішній реінтеграції в суспільство. Після вибуття із закладу матері з дітьми та жінки в разі потреби перебувають під соціальним супроводом міського центру соціальних служб за місцем їх подальшого влаштування, з якими ведеться плідна співпраця під час перебування отримувачів послуг в закладі.

Дії команди фахівців завжди націлені на надання комплексу безоплатних соціальних, психологічних, юридичних послуг вагітним жінкам, жінкам з дітьми, що зазнали домашнього насильства, та жінкам з дітьми, які перебувають у складних життєвих обставинах, внутрішньо переміщеним особам в умовах цілодобового перебування протягом обмеженого терміну перебування (максимальний термін не перевищує 9 місяців). Спостерігається постійна зміна категорії отримувачів послуг, які в більшій мірі позитивним чином долають життєві труднощі на момент вибуття із закладу.

В цілому протягом 2022 року в Центрі перебувало 147 осіб, серед яких 9 матерів та 13 дітей, які опинились в складних життєвих обставинах, 32 жінок та 34 дитини, що зазнали домашнього насильства та 20 жінок та 39 дітей з числа внутрішньо-переміщених осіб. Всім отримувачам послуг відповідно до їх проблем було надано соціальні послуги та необхідну комплексну допомогу у подоланні складної життєвої ситуації:

- організовано медичне обстеження 46 жінок та 86 дітей;
  - усі жінки отримали допомогу в оволодінні навичками самообслуговування та догляду за дитиною;
  - видано всім отримувачам послуг продукти харчування для самостійного приготування їжі, забезпечено необхідним одягом, взуттям, засобами гігієни;
  - 44 матерям з дітьми було відновлено необхідні документи та оформлено нові, у тому числі, паспорт, ідентифікаційний номер, свідоцтво про народження дитини, свідоцтво про шлюб, оформлено (переоформлено) доступні види державної соціальної допомоги для сімей з дітьми, документи щодо житла, реєстрації тощо;
- 20 жінок та 39 їх дітям була оформлена довідка переселенця з числа внутрішньо-переміщених осіб.
- 12 жінок влаштовано на офіційну роботу;
  - усім жінкам надавалася допомога з налагодження стосунків з родиною та соціальним оточенням, в результаті чого наразі 9 осіб поліпшили свої родинні стосунки.

За результатами проведеної соціальної роботи в 2022 році 27 матерів з дітьми та 14 жінок та 17 родин внутрішньо переміщених осіб вибуло із закладу, більшість з них успішно влаштувались в громаді. В результаті проведеної роботи жінкам та їх дітям поліпшено психоемоційний стан, навчено будувати взаємини з найближчим оточенням, оформлено належні соціальні виплати, перенаправленні до медичних закладів міста з метою комплексного обстеження та лікування дітей тощо. Постійно проводилась комплексна психолого-педагогічна робота, спрямована на підвищення рівня виховного потенціалу матерів, розкриття внутрішніх ресурсів, профілактику залежностей.

Більшість осіб, які перебували протягом цього року в закладі, отримали шанс уберегти сім'ю та власних дітей, поліпшити психоемоційний стан родини, налагодити взаємовідносини з рідними, соціальним оточенням, побудувати нові стосунки, розширити коло спілкування, здобути навички самостійного життя. А суттєвим досягненням в роботі закладу стало пробудження в ході ретельної роботи з практичних психологів та команди фахівців зацікавленості матерів до потреб дітей. Проведення індивідуальних та групових корекційних занять на базі сенсорної кімнати з використанням методів сенсорної інтеграції для швидкої психоемоційної адаптації родини після перенесених гострих стресових ситуацій. Проведення арт-терапевтичних заходів з родинним оточенням з метою зниження напруги та розкриття внутрішнього потенціалу жінок з дітьми значно покращили та наблизили їх взаємодію між членами родини.

Протягом року в роботі закладу значна увага приділялася жінкам з дітьми, з числа внутрішньо переміщених осіб. 20 жінок та 39 малолітніх дітей, отримали від команди фахівців закладу своєчасну, якісну та професійну допомогу різних соціальних напрямків. Жінкам та їх дітям було створено безпечні умови тимчасового цілодобового перебування в закладі, забезпечено захист їх прав та інтересів шляхом надання соціально-правових послуг й клопіткої співпраці з правовими установами. Своєчасно та протягом певного часу надано психологічну підтримку жінкам та їх дітям, які є внутрішньо переміщеними особами, в рамках розроблених індивідуальних програм адаптації, реабілітації для стабілізації психоемоційного стану.

Всі отримувачі послуг з числа евакуйованих з інших територій країни, які перебували протягом цього року в закладі, оформили статус внутрішньо переміщеної особи, отримали допомогу від ООН та Червоного Хреста, стабілізували психоемоційний стан родини, налагодили взаємовідносини з рідними, соціальним оточенням, розширили коло спілкування. Суттєвим досягненням в роботі закладу стало пробудження в ході ретельної роботи з практичними психологами та командою фахівців зацікавленості матерів до потреб дітей, молоді матері навчилися створювати умови для повноцінного розвитку дітей, дбати про їх здоров'я, не байдуже ставитися до аспектів їх гармонічного виховання.

Керівництво, команда фахівців закладу прикладає всі необхідні зусилля для створення безпечного середовища постраждалим особам, наданні жінкам

своєчасної компетентної допомоги щодо попередження та профілактики проявів насильства задля розірвання вже існуючого кола насильства, психоемоційного відновлення, пошуку виходу жінок зі складних життєвих обставин, які вони не в змозі самотійно подолати. Робота в даному напрямку із залученням ресурсів громади активно триває.

З метою підвищення свого професійного рівня та вдосконалення соціальної роботи спеціалісти закладу охоче беруть участь у навчально-практичних семінарах-тренінгах. Впродовж року значно поліпшилась командна взаємодія між працівниками закладу та суб'єктами соціальної роботи: Дніпровським міським центром соціальних служб, управлінням-службою у справах дітей, управлінням соціального захисту населення, центром зайнятості, інспекторами ювенальної превенції, центром безоплатної правової допомоги, закладами охорони здоров'я тощо.

Командою фахівців закладу спільно із суб'єктами соціальної роботи вирішувались питання надання комплексної допомоги у подоланні життєвих проблем отримувачів послуг: здійснювалась соціально-педагогічна робота щодо підвищення батьківського потенціалу, відродження материнських почуттів, формування навичок догляду за дитиною, виховання дітей, налагодження сімейних відносин, ефективних методів виховання дітей, зниження рівня тривожності, збереження здоров'я матері та дитини, облаштування оселі та приведення помешкання до належного санітарно-гігієнічного стану, безпечного для перебування в ньому дитини, надання допомоги в оформленні необхідних документів, профілактична робота щодо усунення та попередження проявів негативної поведінки у батьків, неналежного виконання батьківських обов'язків, профілактики та протидії домашнього насильства. Юрисконсультом (провідним) закладу поглиблено й професійно розглядалися нагальні проблемні питання отримувачів послуг, найчастіше це стосувалося отримання заборонного припису, що до жінок, які зазнали домашнього насильства, житлових проблем отримувачів послуг, їх поліпшення, розлучення, визначення місця проживання дитини, стягнення аліментів, тощо.

Команда фахівців закладу проводила низку заходів щодо організації змістовного дозвілля серед матерів з дітьми з нагоди Дня Святого Миколая, Новорічних та різдвяних свят, Дня матері, Дня сім'ї, Дня захисту дітей, Дня Незалежності тощо. Також матері, протягом року регулярно працювали у психологічній студії «Коло довіри» та терапевтичної групи «В колі безпеки». Щотижня діти залучались до індивідуального та групового ігрового практикуму «Граймо разом», де вони малу змогу розкрити свій внутрішній творчий потенціал .

Команда фахівців закладу систематично консультує матерів з питань розвитку та виховання дітей різного віку, сприяють адаптації дітей до нового оточення. Всі перелічені заходи скеровані на розвиток у матерів навичок самостійного проживання з дитиною, всебічного і гармонійного розвитку дитини, участь у формуванні життєвих навичок дитини, пізнання себе та пошук порозуміння з оточуючим світом, планування життя, допомога у розв'язанні

конфліктних ситуацій, профілактики насилля у сім'ї, проявів негативної поведінки у батьків.

Командна соціальна робота, яка проводиться з особами, що перебувають у СЖО, з жінками, що зазнали домашнього насильства та з жінками, що є внутрішньо переміщеними особами є різнобічною і здійснюється у комплексі – це ряд професійних заходів, які спрямовані на підготовку матерів з дітьми, жінок, що зазнали домашнього насильства та з жінок, що є внутрішньо переміщеними особами до самостійного життя, вирішення нагальних питань соціально-побутового характеру, профілактика негативних явищ та правопорушень, проведення роботи щодо мотивації на здобуття певної освіти, здійснення заходів щодо соціально-економічної підтримки, тощо.

Команда фахівців закладу на чолі з керівництвом регулярно сприяли своєчасному та якісному наданню медичної допомоги матерям та дітям закладу. Всі жінки та їх діти закріплені за сімейними лікарями м. Дніпра, проходять планові медичні обстеження.

Таким чином, заклад забезпечує соціальну підтримку, надає матерям з дітьми унікальні можливості в умовах цілодобового перебування виховувати власних дітей, поступово долати труднощі, поліпшувати взаємовідносини з найближчим соціальним оточенням, вдосконалювати власні сильні сторони, здобувати освіту, працювати, формуючи навички самостійного життя та успішно влаштуватися в суспільстві вже без сторонньої підтримки.

Функціонування закладу дає змогу забезпечити право дитини на проживання у сім'ї, шляхом розвитку на рівні міста доступних і якісних соціальних послуг для підтримки сімей з дітьми.

Робота команди фахівців в основному спрямовується на соціальну підтримку сім'ї, повернення в оптимальні терміни матері з дитиною – у громаду. Такий підхід сприяє наданню своєчасної допомоги сім'ям з дітьми, у тому числі на ранній стадії виникнення проблеми, з охопленням якомога більшої кількості осіб, які цього потребують.

Директор КЗСЗ «ЦСПДС

«Мамине щастя» ДМР

Марина ЗЕМЕНКОВА